

KIRJEITÄ

SPENCER, N. Y.

Vierailunäytännön antoi Newfieldin S. S. J. osaston näytelmänsä syysk. 30 p. ltana Spencerin kaupungin talossa kappaleella "Junna ja Tanu-la". Yleisöä olikin saapunut paljon, joten ei mennyt näyttelijöiden vaivannäkö hukkaan. Hanska se oli siitä päättäen, että remakka nauru kuului aina vähän välillä katsomosta. Kiitos vierailustanne, tulkaa toistenkin, kunhan kerran velkamme maksamme.

Oman talon ostohommasta, josta viime kirjeessini lupasin lisää tietoja antaa, on kulunut niin pitkä aika, että sen ovat ehneet jo lukijat unohtaa. Niin olsi käynyt minullekin ellen olisi kuullut viimeisessä osaston kokouksessa komitean tiedonantoja. Katsoimme parhaaksi jättää kirjjeitse "petallemaan" talossaan. Seurasi keskustelu, mitä tehdä haalin ostoa varten lahjoina kerätyille rahoille, josta ilmeni kaksi eri mielipidettä, toinen että toimitetaan lahjoitetut summat itseksellekin, siksi kunnes taas haalin ostoon tarvitaan, ja toinen, että pidetään se haalirahastona. Tarkemmin tietämättä lahjoittajain mielipidettä, jätettiin asia pöydälle ratkaistavaksi ensi kokouksessa, joka pidettiin John Kankaan asunnolla Van Eftenissä lokakuun 29 päivänä. Muistakaanhan saapua jäsenet ja niiksi alkavat.

Ilmat ovat oikein lämpimiä näin syksyn ilmoiksi. Farmarit perunoita kaivelevat (kuuluvat lupallevankin 40 c. bushellista ostajat), niin että ei taida tulla palkoille vielä kaivaesakaan. H—a. F—l.

INWOOD, L. I. N. Y.

Täältä ei ole ollut Toverittareissa ennen kirjoituksia, vaikka paikkakunnalle leviää huomattava määrä tätä lehteä. Ei ole ollut kirjeenvaihtajaa, se kai on ollut suurimpana tekijänä. Viimeisessä työkokouksessa sekin vaihtui. Täytyy nyt sitten täyttää velvollisuutensa ainakin alussa. Ensin huomautan, että ei täälläkään olla kun pussin perässä, osasto täällä on toista toimintakautta jo menossa. Toiminta on kyllä ollut laimeaa kesän aikana, vaan syksyn tullen se taas herää. Ompeluseura on ollut jo täydessä touhussa useita viikkoja. Lukurengas on myös osastossa, vaan se on ollut kesä-lomalla. Nyt sekin alkaa nosta taas piittäjän ja herää kesäisestä unelmistansa.

Viime työkokouksessa päätettiin, että aletaan pitää ohjelmakokous aina työkokouksen loputtua. Tämä on yksi tärkeä askel. Nyt kun on juuri osastoon liittynyt paljon uusia jäseniä, jotka tarvitsevat kehityä. Juuri näihin lukurenkaisiin samoin kuin ohjelmakokouksiin pitäisi joka ainoan nuoren ja vanhan tulla kehittämisiin itsellään. Erittäinkin nuoret, meidän pitäisi enemmän kehittää itseämme. Me tulemme aina olemaan eturintamassa, siis tarvitsemme tietoa ja tietoa. Moni ehkä ajattelee, että kyllä ne vanhemmat ihmiset menevät sinne sellaisiin kokouksiin, mitä minä huolin, minihän olen nuori ja haluan tanssia ja iloita. Mikä on tulevaisuus näin ollen? Hetken kuluttua herälämme näistä iloista, kevytmielisistä juoksuista, runnista rauhaantunut ja pää jäljenty tyhjäksi. Ajatuskyky on siinä samassa kuoleentunut, ettei voi enää mitään jalompaa alkaa ajatella. Silloin ei ole elämällä mitään merkitystä, ei ole mitään päämaalia, johon tähtäämme, elämä silloin on jonkinlainen murene elämä. Mutta kun uorina, reippaina alamme kehittää itseämme, niin se on jotain jaloa ja suurta. Me murramme ne kahleet jotka porvaristo on melle asettanut. Vaikka se ensin näyttäisikin toivottomalta, mutta kun me innolla, sankoin parvin yhdymme taistelemaan, niin edessimme juhlivat ne rautaiset teljet. Siis

joukkoon jok'ainoa mies ja nainen kohti aamun koittoa. — Selma.

BALTIMORE, MD.

Jos minäkin vuorostani kertaisin tänään Baltimoren kuuluisia. Ensimmäinen se tärkeä **Ompeluseuran kokous** pidettiin syysk. 28 p:nä ja silloin päätettiin myyjäiset pitää 11 päivänä marraskuuta 1922. Siksi siis jokainen jouduttakaa työhne valmistuksi. Keskusteltiin illan ohjelmasta ja ensiksi tulee olemaan tervehdys-sanat toveritar Kuroselta, muun ohjelman sinne kerää Anna Laurila. Päätettiin myöskin laittaa rengaslautu, josta jaetaan kolme palkintoa. I miehen sukut, II myllyesthiina ja III myllykappi. Tavarolta lupautui myymään Lyydia Nyyssölä ja Lilja Pellinen. Seuraavat kappaleet tullaan myymään arvoilla: miehen silkkipaita, miehen kudottu villallivi, pöytälinna, naisen silkki housut ja plkku lapsen tossut. Lippuja tehdään 600 kappaletta, joiden hinnaksi määrätään 10 senttiä. Niitä myy Ruusa Melkkinen, Lily Frusti, Lyydia Nyyssölä, Aino Miiki ja Jenny Kangas. Myyjäisiltana on sisällinpäivä kaikille vapaa. Ja sitte koko naissuku nyt muistihne merkittää. Kun kaikki on omatekoista, mitä siellä tarjotaan, niin myöskin kahvillepöydä kuuluu silloin kotitekoista pitiävän olla!

Samana iltana pidettiin **naisaoston kokous**, jossa ensiksi tehtiin päätös, jonka mukaan aina edellisen kokouksen kirjuri tulee seuraavan kokouksen puheenjohtajaksi. Näin ollen siis toimi puheenjohtajana Emma Kuusela. Kirjuriksi valittiin Lyydia Nyyssölä. Toverittaren kirjeenvaihtajaksi valittiin Lyydia Ketola, Ida Arlig ja Jenny Kangas jotka vuoroin tulevat jaoston toiminnasta tiedottamaan lukomaailmalle.

Kirjallisuustoimikunta ilmoitti edustajamme kautta, että kaikkien naisjaoston jäsenten velvollisuus on hankkia Toverittarelle tilauksia ja antaa ne sille Lyydia Ketolalle, joka ne toimittaa edelleen kirjallisuustoimikunnan lehtitilajalle.

Keskustelukysymys jäi seuraavaan kokoukseen ajan vähyden tähden. Valittiin ohjelmaksi seuraavaan kokoukseen: runo—Ruura Melkkinen, kertomus—Mary Koronen, laulua—Aili Albert ja kupletti Lily Frusti, hän kerää myös siksi illoiksi lisää ohjelmaa, sillä me alamme täydellä höyryillä. Kaikki ohjelma arvostellaan. Muuten huomautan, että tästä edes tulevatkin naisjaoston kokoukset olemaan joka torstai-ilta klo 7.

Sitte vielä otan ja kysäsen, ettekö te akat ja tyttäret todellakaan huomaat mitä me tarvitsemme? Kuulkaa siis, ennenkaikkea me tarvitsemme henkistä kasvatuksia, ilman sitä meidän henkinen miinamme kuitun ja meistä tulee elävältä kuolleita. Ei se meitä suurestiin kasfata, eikä tietopuolisuntamme lisää, jos me kasuunamme joukon luo iltaa istumaan ja siellä juoruaamme tämän kansamme paheista ja urheillemme sillä, kuka osaa enemmän repiä suutansa, päivävastoin! Kun me kerran emme voi yksin lukea tietopuolista kirjallisuutta, niin ohjatkaamme siis jokainen tallukkaamme kärjet ylös kuudennelletoista kadulle, siellä löyämme kaikki tyhmit päilme yhteen, ja jautatamme siksi kunnes olemme saaneet järkevän ratkaisun epäselviin kysymyksiin.

Osusuokkala "Voiman" omistajat rettelöivät. Sunnuntaina 1 päivänä lokak. esittivät palvelijat palkan ylenäys vaatimuksen, syystä, että silloin kun he ovat tulleet taloon on siinä ollut vain yli 30 miestä ja nyt on yli 50 miestä. He vaativat, että heille kaikille ylennettäisiin palkkaa yksi taala viikolle, eli otettaisiin viides tyttö lisää, siksi aikaa kun miehillä menee pois, ellei niin he lakkaavat heti työstä. Miehet pitivät kokouksen ja antoivat kieltävän vastauksen. Tytöt puolestaan jättivät ruokapöydän laittamisen kesken ja menivät ylös huoneisiinsa. Miehet

tietysti olivat pakotetut auttamaan itseään ja pitämään uuden kokouksen, jossa he päättivät maksavansa palvelijoihensa tuon vaaditun palkan ylennyksen, mutta samalla ilmoittivat, että kahden viikon kuluttua ovat tytöt vapaat talosta. Tällaisen vastauksen saatuaan katselvat tytöt olevansa pakotetut lähtemään heti. Silloin tietysti miehet kireesti pestään uusia piikoja ja onhan niitä sellaisia saatavissa aina, jotka kiirehtivät mitä pikemmin pistämään itsensä riidan alaisiin työpalkkoihin. Olen kuullut, että asanomaiset itse tulevat selostamaan tällä asiaa enempi, niin en siis siihen perinpohjaisesti kajoa, vain näin sivumennen vähän mainitsen. Olen vielä kuullut uselden miesten sanovan, että ei siellä kokouksessa juuri muitten ääntä kuuluu, kuin päätyneitten, jotka pitävät huolen siitä, että heidän äänensä tuli kuuluviin.

Tovrundella: — J—y K—s.

WEST CONCORD, N. H.

Syksyinen tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille. Koska minä tulin valtuuksi täällä kertaa Toverittareen kirjoittamaan, niin koetan tehdä tehtäväni voitini mukaan.

Kivityöläisten lakko on jo kestänyt kahdeksatta kuukautta, vaan siitä huolimatta työlläisten rintama on pysynyt yhtä lujana kuin alussakin. Eivätköhän ne herrat jo ala nähdä, että eivät ne työlläiset niin vaan ota vastaan avonista työmata, sillä vähemmäkin tietoinen työlläinen tietää sen, että jos hän hyväksyy avoimen työmata, niin ei ota kukaan kun alennetaan palkkoja vaikka nyt ensin alussa maksettaisinkin enempi.

Paikkakunnalla on hyvin hiljaista nykyään, sillä suuri osa miehistä on joutunut menemään muille paikkakunnille työvoimaansa kaupalle, joka tekee isoa häitää osaston toiminnassa.

Naisten lukurengas taas päätettiin alkaa. Toivottavaa olisi, että yhä useampia naistovereitamme liittyi lukurenkaseen, jossa meillä on tilainta. Toivotaan, että kaikki ottavat osaa lukurenkain kokouksiin, sillä lukurenkain tarkoitus on kehittää meitä köyhällistöjoukkoja siihen pisteeseen, että ollaan tietoisia sellaisen hetken tullessa, jolloin tarvitaan köyhällistöin kaikki voimat yksistä puolin vihollista vastaan. Vasta silloin kun työväki on tietoinen, on toivoa, että joskus voidaan heittää ne kapitalismin rautaiset orjakahleet pois, jotka painavat meitä jokaisena. Lukurenkaseen ovat kaikki tervehdetyt osastoista kuin ulkopuolelta osastoakin. Siis toverit, alkakaamme tekemään työtä tarmolla, työtä sellaista, josta on jotain toivetta, sillä kapitalismin ei jätä mitään keinoa käyttämättä säilyttääkseen anastamansa erikoisensaansa. Nyt on meillä aika jolloin emme voi toimia sen mukaan mitä toinen sanoo. Meidän on kehitettävä itseämme tietoiseksi, että olemme tietoiset siitä, ovatko meidän johtajamme oikeassa tai väärässä. Silloin ei melle voida syöttää enää moskaa, huokataisteluoppina.

"Eteenpäin" levityskilpailu on alkanut. Tietysti jokainen meidänkin jäsen tekee parhaansa omien lehtemteen.

WEST PARIS, ME.

S. S. Osaston kokouksessa 1 päivänä lokakuuta Paul Hildenin farmilla keskusteltiin ja päätettiin valita Toverittarelle kirjeenvaihtaja. Ja sen viran sain sitten minä. Me työlläiset olemme kovin hermostuneita alituisesta työn raskaan raadannasta ollen sitten vielä isot perheet huollettavana. Tahtoo aivan järki mökörtöydyä, että pitää itsensä kykenemättömänä kaikkeen olemassa oloonsa. Miksi emme yhtä hyvin me, toverittaret, pystyitä yhtenä toimimaan miesten kanssa? Kun seisatamme vähänkin ajattelemaan, niin näemme miten paljon on virossa nykyinen yhteiskunta, jossa ei ole muuta kuin ivaa ja pilkkaa. Jos emme me toverittaret ota täydellä tarmolla kiinni, niin emme me pääse tämän raskaan kuorman alta. Me äidit olemme tämän maailman tuki ja turva, me äidit kasvatamme lapset ja sitten kun me olemme niiden eteen parhaan nuoruusvoimaamme uhranneet, niin silloin melle ei muuta ole kuin kapitaalini ja yllänoikan halpamainen katse. Jos meistä joku uskaltaa oikeuksiaan vaatia, niin vankilat ovat valmiit. Toivoisin jokaisen äidin kasvattavan uuden aikaisen yhteiskunnan täysillä kansalaisia, että saisimme niittävä sadon aikana sitä me me olemme kylväneet.

Kirjoitin kesällä yhden kerran tähän Toverittareen, mutta en vain ole

joutanut kirjoittamaan lisää, kun oitseen ja pitämään uuden kokouksen, jossa he päättivät maksavansa palvelijoihensa tuon vaaditun palkan ylennyksen, mutta samalla ilmoittivat, että kahden viikon kuluttua ovat tytöt vapaat talosta. Tällaisen vastauksen saatuaan katselvat tytöt olevansa pakotetut lähtemään heti. Silloin tietysti miehet kireesti pestään uusia piikoja ja onhan niitä sellaisia saatavissa aina, jotka kiirehtivät mitä pikemmin pistämään itsensä riidan alaisiin työpalkkoihin. Olen kuullut, että asanomaiset itse tulevat selostamaan tällä asiaa enempi, niin en siis siihen perinpohjaisesti kajoa, vain näin sivumennen vähän mainitsen. Olen vielä kuullut uselden miesten sanovan, että ei siellä kokouksessa juuri muitten ääntä kuuluu, kuin päätyneitten, jotka pitävät huolen siitä, että heidän äänensä tuli kuuluviin.

Toivoisin, että jokainen nainen ja äiti koettaisimme saada **Toverittarelle uusia tilauksia**. Sillä lalla me kehitämme itseämme, sillä Toveritar on lukemisen arvoinen.

Meillä, West Parisin vasemmistososastolla, on illamat lokakuun 21 päivänä. Illamista kertyneet varat luovutetaan poliittisten vankien vapauttamiseksi. Siis joukolla ympäruskylän naiset ja lapset silloin, ja tuokaa ohjelmaa mukanaanne, sillä olemme kuullut, että näyttökappale on siellä nähtävänä, nimestä en vielä tiedä, sen tiedän vaan, että näkemisen arvoisen se on. — Mandi Hilden.

SPRINGFIELD, MASS.

Osaston syyskauden toiminta on alkanut. Työ- ja ohjelmakokous oli meillä syyskuun 30 päivänä. Ensin pidettiin työkokous ja sitten viikojen järeä ohjelmakokous, vaan ikävä kyllä, että velttous on vielä suurena tekijänä jäsentenmekin keskuudessa, koska ei alkerimmin käydä kokouksissa. Se ei kelpaa syyksi, että sanotaan ettei pääse, kun on lapsukaisia ja mikä mitään hommaa. Silloin kun ei "mata" pääse, niin pääsee "fata", ja kun "mata" lähtee kokoukseen ja illamiin, niin "fatan" ei sovi lähteä, vaan pääsee ainakin yksi perheenjäsen kerrallaan. Tämä ei ole ainakaan kaikille syytä, että ei tule kokouksiin. Siis toimintaan jokainen mies ja nainen, siihen velvoittaa meitä taistelun kutsu. Köyhällistöä ei ole muuta menetettävää kuin kahleensa. On selvää jokaiselle, että työlläinen ei vapaudu ristijästäin muutoin kuin joukkovoimalla.

Lokakuun 1 päivänä oli ensimmäinen lukurenkain kokous toveri V. Halmeen asunnolla. Lukurengas perustettiin naisten ja miesten yhteinen. Luettiin säilmit, jotka hyväksyttiin sinänsä, joiden mukaan aletaan toiminta. Toivotaan, että kaikki ottavat osaa lukurenkain kokouksiin, sillä lukurenkain tarkoitus on kehittää meitä köyhällistöjoukkoja siihen pisteeseen, että ollaan tietoisia sellaisen hetken tullessa, jolloin tarvitaan köyhällistöin kaikki voimat yksistä puolin vihollista vastaan. Vasta silloin kun työväki on tietoinen, on toivoa, että joskus voidaan heittää ne kapitalismin rautaiset orjakahleet pois, jotka painavat meitä jokaisena. Lukurenkaseen ovat kaikki tervehdetyt osastoista kuin ulkopuolelta osastoakin. Siis toverit, alkakaamme tekemään työtä tarmolla, työtä sellaista, josta on jotain toivetta, sillä kapitalismin ei jätä mitään keinoa käyttämättä säilyttääkseen anastamansa erikoisensaansa. Nyt on meillä aika jolloin emme voi toimia sen mukaan mitä toinen sanoo. Meidän on kehitettävä itseämme tietoiseksi, että olemme tietoiset siitä, ovatko meidän johtajamme oikeassa tai väärässä. Silloin ei melle voida syöttää enää moskaa, huokataisteluoppina.

"Eteenpäin" levityskilpailu on alkanut. Tietysti jokainen meidänkin jäsen tekee parhaansa omien lehtemteen.

Toverillinen tervehdys:

Ida Koski.

NEW YORKIN Yhd. S. S. Osaston Kirjevalhto-osote on: 2012—5th Ave. C/of Eteenpäin, New York, N. Y.

JOS OLETTE KIPEÄ

• Pyyttäkää VAPAA 5 LÄNKEKIRJA — No. 5

Sillä on yli 25 miesten ja naisten tautila sellä toivon. Kun myskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen tautilleen samaten myskin lääkkeitten hinnat y. m. Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan test-suomalaisia valmistuksia, joita Suomessa on jo käytetty monia kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan sanita vapaus ja pituus sen ollen jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvittotte, varokaa hembunkilääkkeitä ja hembunkitohtoreita.

—Lignellin Aptekki on suurin—
—Suom. Aptekkilike Yhdysvalloissa—

F. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.